

Ομιλία του Πρέσβευς κ. Δημητρίου Χατζοπούλου,
στο πλαίσιο του εορτασμού των 50 χρόνων
από την εγκαθίδρυση των διπλωματικών σχέσεων Ελλάδος-Περού,
Παρασκευή, 4 Δεκεμβρίου 2015,
Υπουργείο Εξωτερικών, Κτίριο Carlos Bedoya

Κύριε Υφυπουργέ των Εξωτερικών,
Αξιωματούχοι του Υπουργείου των Εξωτερικών,
Μέλη του Διπλωματικού Σώματος,
Αξιότιμοι προσκεκλημένοι,
Αγαπητοί φίλοι.

Εορτάζουμε σήμερα τα 50 χρόνια των διπλωματικών σχέσεων Ελλάδος-Περού και τα 23 χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της ελληνικής Πρεσβείας στη Λίμα.

Αποτελεί ευτυχή συγκυρία το γεγονός ότι ο εορτασμός αυτός συμπίπτει με την υπογραφή, την 15^η Δεκεμβρίου εδώ στη Λίμα, μιας αμοιβαίως επωφελούς Πολιτιστικής Συμφωνίας για την προστασία της αντίστοιχης πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Είναι η καλύτερη ευκαιρία για να τιμήσουμε τα επιτεύγματα των σπουδαίων προγόνων μας, για τους οποίους είμαστε υπερήφανοι.

Οι δύο λαοί μας σέβονται, υπερασπίζονται και προστατεύουν τα πολιτιστικά τους κληροδοτήματα, με Συμφωνίες ή χωρίς Συμφωνίες. Οι δύο λαοί μας είναι πολιτιστικοί συγγενείς, εξάδελφοι στην ιστορία.

Γνωρίζω και εκτιμώ την ιδιαίτερη αγάπη που τρέφουν οι Περουβιανοί για την ελληνική μυθολογία και ιστορία, ενώ και οι Έλληνες ενστικτωδώς αισθάνονται απέραντη αγάπη για τους απογόνους αρχαίων πολιτισμών, όπως ο πολιτισμός των Άνδεων, που έχει την καρδιά του στο σημερινό Περού.

Η νεώτερη ιστορία μας παρουσιάζει πολλά κοινά στοιχεία: Οι δύο χώρες μας τιμούν το 1821 ως έτος της εθνεγερσίας τους. Έλληνες ναυτικοί έλαβαν μέρος και θυσίαστηκαν στους αγώνες του Περού, όπως στη ναυμαχία του “Angamos”. Ο πρώτος δήμαρχος του Cusco, Pedro de Candia, ήταν Έλληνας, ενώ η πρώτη έγγραφη αναφορά στον τρόπο παρασκευής του περουάνικου εθνικού ποτού “pisco” απαντάται το 1614, στη διαθήκη του Έλληνα μετανάστη από την Κέρκυρα, Πέτρου Εμμανουήλ Βαφία.

Δεκάδες Έλληνες, στην πλειονότητά τους ναυτικοί, δημιούργησαν οικογένειες στο Περού. Οι απόγονοί τους εξακολουθούν σήμερα να φέρουν με υπερηφάνεια τα ελληνικά τους επίθετα, ακόμη και εάν δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα. Τις τελευταίες δεκαετίες, οι επαφές ανάμεσα στους δύο λαούς μας συνεχίζονται με δεκάδες ζευγάρια Ελλήνων και Περουβιανών φοιτητών, που γνωρίζονται στο εξωτερικό ή στο Περού και δημιουργούν οικογένειες, εδώ ή στην Ελλάδα.

Η Ελλάδα είναι μια μικρή χώρα, με παραδοσιακή ακτίνα δράσης την ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου. Δύναμή της, για περισσότερο από 4.000 χρόνια, είναι η ναυτιλία, η ανθρώπινη επαφή με άλλους λαούς και η δημιουργία πολιτιστικών, πνευματικών και ηθικών αξιών, τις οποίες σήμερα συνολικά αποκαλούμε “πολιτισμό”.

Ο ελληνικός στόλος υπήρξε μέσο για την υπεράσπιση της δημοκρατίας και της ελευθερίας, αλλά και μέσο για την προώθηση εμπορικών και πολιτιστικών επαφών. Σήμερα, η ελληνική ναυτιλία, στα χέρια εκατοντάδων Ελλήνων εφοπλιστών, είναι η μεγαλύτερη στον κόσμο.

Οι ανθρώπινες και πολιτιστικές επαφές των αρχαίων Ελλήνων επεκτάθηκαν σε όλη τη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα, από τον 12^ο αιώνα π.Χ., όχι με την κατάκτηση εδαφών, ούτε με στόχο την εκμετάλλευση, αλλά με την ίδρυση ειρηνόφιλων αποικιών, οι οποίες με τη σειρά τους δημιούργησαν και διέδωσαν τις δικές τους αξίες.

Σήμερα οι επαφές με άλλους λαούς αντιστρέφονται, με τη μαζική είσοδο τουριστών στην Ελλάδα. Φέτος υπολογίζεται ότι η Ελλάδα θα δεχτεί 24,5 εκατομμύρια επισκέψεις από το εξωτερικό. Σκεφθείτε, αναλογικά, το Περού, να έχει ετησίως, όχι 3 αλλά 75 εκατομμύρια επισκέπτες. Ο τουρισμός αποτελεί τη βαριά βιομηχανία της Ελλάδος.

Το τρίτο, περισσότερο γνωστό στοιχείο του ελληνισμού είναι η διάδοση των αξιών του μέχρι τα βάθη της Ασίας. Για περίπου 4 αιώνες πριν και 4 αιώνες μετά τη γέννηση του Χριστού, η ελληνική γλώσσα αποτελούσε τη *lingua franca*, την κοινή γλώσσα των λαών της Μεσογείου, στην καθημερινή ζωή και την εκπαίδευση. Είναι η αυθεντική γλώσσα των Ευαγγελίων και του χριστιανισμού.

Μέχρι σήμερα, η Ελλάς συνεχίζει να παράγει πολιτισμό, επιστήμες, τέχνες. Αυτή είναι, διαχρονικά, η σημαντικότερη άυλη αξία του ελληνισμού.

Ο ελβετός πανεπιστημιακός Jacob Burckhardt έγραψε, τον 19^ο αιώνα: «*Βλέπουμε με τα μάτια των Ελλήνων και χρησιμοποιούμε τις λέξεις τους, όταν ομιλούμε*». Πράγματι, ο τρόπος με τον οποίον οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τον κόσμο είναι βαθύτατα επηρεασμένος από τις φιλοσοφικές κοσμοθεωρίες των αρχαίων Ελλήνων και μεγάλο μέρος της ελληνικής γλώσσας έχει περάσει στο καθημερινό λεξιλόγιο σχεδόν όλων των λαών. Σκεφθείτε ότι στο ισπανικό λεξικό υπάρχουν 18.000 ελληνικές λέξεις, τις οποίες διαβάζετε και προφέρετε κάθε μέρα, χωρίς να το γνωρίζετε.

Η Ελλάς ουδέποτε υπήρξε πολύ μεγάλη παραγωγός και εξαγωγέας προϊόντων. Οι αρχαίοι έλεγαν ότι οι Έλληνες ταξίδευαν “κατ’ εμπορίαν και θεωρίαν”, δηλαδή για ανταλλαγές προϊόντων και φιλομάθεια, όχι μόνο για το κέρδος.

Η Ελλάς εξακολουθεί να εξαγεί κυρίως υπηρεσίες για τους ανθρώπους. Οι καινοτόμες ιδέες και θεωρίες των αρχαίων Ελλήνων χάραξαν το δρόμο για την πολιτική, τη δημοκρατία, τη φιλοσοφία, την ιστορία, τη μυθολογία, το θέατρο, την ποίηση, τη μουσική, τη ρητορική, τον αθλητισμό, την αρχιτεκτονική, τη γλυπτική, τις καλές τέχνες, την κοσμολογία και τις εφαρμοσμένες επιστήμες, όπως την ιατρική, τη γεωγραφία, τα μαθηματικά, την τεχνική ή τη μηχανική. Αυτές και πολλές άλλες επιστήμες έδωσαν και συνεχίζουν να δίνουν σε μεταγενέστερους λαούς τη θεωρητική βάση για να δημιουργήσουν και να εξαγουν τεχνολογικό πολιτισμό και προϊόντα, τα οποία όλοι απολαμβάνουμε σήμερα. Για το λόγο αυτό, σήμερα, οι σημαντικές διμερείς εμπορικές συναλλαγές και μια

ευρύτερη οικονομική συνεργασία με το Περού αποτελούν τη δύναμη και το προνόμιο άλλων φίλων χωρών.

Η Ελλάς αποδίδει καλύτερα, όταν το ενδιαφέρον της συναρτάται με τη ναυτιλία, τις ανθρώπινες επαφές και τον πολύπτυχο πολιτισμό της.

Στους τομείς αυτούς, η Ελλάς έχει συμφέροντα στο Περού: στην εμπορική ναυτιλία, τη ναυπήγηση, την τουριστική εκπαίδευση και τις τουριστικές υποδομές, στη διαχείριση εκθεμάτων και Εκθέσεων, στα Μουσεία, τις επιστήμες και τη γαστρονομία, με την υγιεινή και ιατρικώς ενδεδειγμένη μεσογειακή διατροφή.

Πέρα από τις ετήσιες εμπορικές ανταλλαγές, μέχρι το ύψος των 20 εκατομμυρίων δολαρίων, υπάρχουν πολλές περιοχές συνεργασίας, όπως τα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας, εξειδικευμένα ελληνικά προϊόντα, όπως το μάρμαρο και τρόφιμα υψηλής διατροφικής αξίας, καθώς επίσης και η μεταφορά τεχνογνωσίας και πρακτικών σε πολλούς τομείς της καθημερινής ζωής.

Τα τελευταία 20 χρόνια έχουμε στείλει, με πολλές ευκαιρίες, νεαρούς Περούανους στην Ελλάδα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και για διαμονή σε καλοκαιρινές κατασκηνώσεις. Στο ίδιο πνεύμα της προσέγγισης των λαών μας, στα 23 χρόνια της λειτουργίας της στο Περού, η Πρεσβεία μας έχει οργανώσει στη Λίμα και στο εσωτερικό του Περού, πολιτιστικές εκδηλώσεις, ώστε το περουάνικο κοινό να γνωρίσει καλύτερα την Ελλάδα.

Για να θυμίσουμε απλώς ορισμένες δραστηριότητες: εκθέσεις με συλλογές φωτογραφίας, εικόνων και κοσμημάτων του Μουσείου Μπενάκη των Αθηνών, εκθέσεις ζωγράφων, φιλοτελικές εκθέσεις, συμβολή στην ίδρυση παιδικού μουσείου, διαλέξεις, βραδιές ποίησης, εκθέσεις με καλλιτεχνικά έργα που δημιουργήθηκαν από κρατούμενους σε φυλακές του Περού, εμπνευσμένα από την ελληνική μυθολογία, και, σε ετήσια βάση, προβολή ελληνικών ταινιών ή ελληνικές μουσικές εκδηλώσεις, καθώς και διοργάνωση εκδηλώσεων με ελληνικά θέματα από καλλιτέχνες του Περού.

Όλα αυτά τα χρόνια, οι θεσμικές Αρχές του Περού, οι αίθουσες έκθεσης έργων τέχνης, οι δήμοι, τα πανεπιστήμια και τα πολιτιστικά κέντρα που φιλοξένησαν αυτές τις δραστηριότητες μάς συμπεριφέρθηκαν αδελφικά, προσφέροντάς μας κάθε δυνατή διευκόλυνση.

Τελειώνοντας, επιτρέψτε μου να αναφέρω ότι η Πρεσβεία της Ελλάδος φροντίζει να διατηρεί ανοικτές όλες αυτές και άλλες πολλές δυνατότητες ως προοπτικές για την επέκταση της διμερούς συνεργασίας.

Εύχομαι τα επόμενα χρόνια να είναι περισσότερο παραγωγικά προς όφελος των δύο λαών μας.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα το Υπουργείο Εξωτερικών του Περού και όλους εκείνους που κοπίασαν για τη διοργάνωση της σημερινής εκδήλωσης, καθώς και όλους εσάς που μας τιμήσατε με την παρουσία σας.

Ζήτω το Περού, ζήτω η Ελλάδα.